

Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte

Materias			
Curso 4			
Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G050V01701	Lecer e turismo deportivo	1c	6
P02G050V01702	Xestión e organización dos sistemas deportivos II	1c	6
P02G050V01801	Actividades físicas e de aventura no medio natural	2c	6
P02G050V01905	Actividades físicas de lecer	1c	6
P02G050V01906	Especialización en deportes colectivos	1c	6
P02G050V01907	Especialización en deportes individuais	1c	6
P02G050V01908	Exercicio físico para persoas maiores	1c	6
P02G050V01909	Mercadotecnia e dirección de empresas deportivas	1c	6
P02G050V01910	Programas de exercicio físico e benestar	1c	6
P02G050V01911	Psicoloxía do adestramento deportivo	1c	6
P02G050V01981	Prácticas externas: Practicum	2c	18
P02G050V01991	Traballo de Fin de Grao	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lecer e turismo deportivo				
Materia	Lecer e turismo deportivo			
Código	P02G050V01701			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Rial Fernández, Ramón Benigno Zarzosa Alonso, Fernando			
Profesorado	Rial Fernández, Ramón Benigno Varela Lorenzo, Raúl			
Correo-e	fzarzosa@hotmail.com rrial@edu.xunta.es			
Web				
Descrición xeral	España está entre os principais destinos turísticos mundiais. Además, o sector turístico é un dos recursos económicos mais importantes do país. Aspectos como o desenvolvemento económico e tecnolóxico dos últimos cincuenta anos, a mellora na calidade de vigo e esperanza en paises desarrollados ou o aumento do tempo libre, xerou unha cultura de lecer onde o turismo, xunto coa actividade física e o deporte, xogan un papel fundamental. Dentro do turismo, atopamos hoxe en día unha tendencia xeral á búsqueda de vacacións activas ou un entretenemento programado para encher o tempo de lecer. Neste senso, o ámbito da actividade física e o deporte, convertéronse nun marco ideal para cubrir esta demanda. Con esta materia, se pretende dar a coñecer ó alumnado outra posible área profesional dando a coñecer as bases que definen a estructura e funcionamento do turismo en xeral, e as aportacións que dende a actividade físico-deportiva podemos ofrecer ó mesmo en particular.			

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentales e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B6	Coñecemento e compresión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B22	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C21	Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado
C22	Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento e comprensión dos factores comportamentales e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.	B4
Coñecemento e compresión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.	B6
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.	B12
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13

Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.	B20	
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.	B21	
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas.	B22	
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.	B23	
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24	
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B25	
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26	
Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado		C21
Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional		C22
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2	

Contidos	
Tema	
TEMA 1: Fundamentos teóricos do lecer e o turismo deportivo	- Interrelación entre deporte y turismo - Aportacións do deporte ó turismo e viceversa - Creatividade na xestión turístico-deportiva - Deporte, turismo e medio ambiente
TEMA 2: Actividades de lecer e deporte no sector turístico	- Actividades físico-deportivas de baixo impacto económico: turismo rural, actividades en espacios naturais e turismo, actividades de aventura e turismo, actividades de neve e turismo (perfil do turista ou practicante, xestión e organización, impacto ambiental) - Actividades físico-deportivas de alto impacto económico: caza e turismo, golf e turismo, actividades náuticas e turismo, eventos deportivos e turismo (pefil do practicante, xestión e organización, impacto ambiental)
TEMA 3: A organización e dirección de actividades de lecer e deporte no sector turístico: turismo rural, turismo náutico, turismo deportivo, turismo de aventura e turismo en complexos hoteleiros	- Ordeación e regulamentación turística: .Decretos .Leis .Subvencións - Guía para o desenvolvemento dun proxecto de actividades de lecer e deporte no sector turístico: .Iniciación .Planificación .Execución .Seguemento e control .Peche - Xestión de instalacións deportivo-turísticas - Xestión de eventos deportivos - Creación de empresas de servicios deportivos - Creación de departamentos de turismo deportivo nas axencias de viaxe - Etc.
TEMA 4: Animación deportiva no sector turístico	- Funcións - Ferramentas - Condicións de traballo - Ocupacións de traballo - Etc.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	19	4	23
Resolución de problemas	8.5	32.5	41
Traballo tutelado	2	26.5	28.5
Titoría en grupo	0	12.5	12.5
Prácticas autónomas a través de TIC	22.5	22.5	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que vai a realizar o estudante.

Resolución de problemas	O alumnado, en base as premisas plantexadas previamente polo profesor, busca solucións, fai propostas ou resolve exercicios. Estas actividades se desenvolverán no seminario 3 de informática.
Traballo tutelado	O alumno, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou investigacións, memorias, resúmenes de lecturas, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/dos estudantes que inclúe a búsqueda e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Titoría en grupo	Consultas que o alumnado mantén co profesor para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Desenvólvense a través das TIC de xeito autónomo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O alumno recibirá atención individualizada no horario de titorías establecido a tal fin durante o curso académico. Para a consulta do seu horario de titorías e lugar das mesmas deberáse consultar a web da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.
Resolución de problemas	O alumno recibirá atención individualizada no horario de titorías establecido a tal fin durante o curso académico. Para a consulta do seu horario de titorías e lugar das mesmas deberáse consultar a web da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.
Traballo tutelado	O alumno recibirá atención individualizada no horario de titorías establecido a tal fin durante o curso académico. Para a consulta do seu horario de titorías e lugar das mesmas deberáse consultar a web da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.
Prácticas autónomas a través de TIC	O alumno recibirá atención individualizada no horario de titorías establecido a tal fin durante o curso académico. Para a consulta do seu horario de titorías e lugar das mesmas deberáse consultar a web da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lección maxistral	Realizaráse un exámen tipo test para valorar o coñecemento dos contidos teóricos da materia por parte do alumnado. Esta proba constará de 50 preguntas, onde por cada 3 respostas incorrectas descontaráse unha que estea ben contestada. Haberá que chegar a unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10.	40	B2 B4 B6 B13 B20 B21 B22 B23 B24	C22
Traballo tutelado	O estudante, de xeito individual ou en grupo, terá que elaborar unha serie de documentos sobre a temática da materia ou investigacións, memorias, resúmenes de lecturas, etc. a proposta do profesor. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/dos estudantes que inclúe a búsqueda e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción... Deberán subir estes documentos a FAITIC	10	B2 B4 B6 B12 B20 B21 B22 B23 B26	C21
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos e situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Desenvólvense a través das TIC de manera autónoma tanto presencialmente como fora da aula. Os alumnos deberán aportar a documentación dos traballos realizados. Os alumnos, en grupos de 4, deberán presentar un proxecto final. As pautas e directrices deste traballo serán facilitadas polo profesor o comenzo do curso. Haberá que chegar a unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10.	50	B12 B13 B20 B21 B22 B23 B24 B25 B26	C21 C22

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será necesario asistir polo menos ó 80% das prácticas nas horas de aula (traballos tutelados e prácticas autónomas a través das TIC) como requisito previo para poder superar a materia. Rexistraráse a participación activa nestas sesións prácticas mediante una planilla de control de aistencia.

A calificación final da materia resultará da ponderación dos 3 apartados da avaliación, e será requisito imprescindible para superar a materia ter aprobadas as tres partes (chegar a unha puntuación mínima de 5 puntos sobre un máximo de dez). O alumno que non supere algún dos apartados da avaliación obterá unha calificación final de suspenso; en todo caso a nota das partes que teña superadas se lle gardará na convocatoria seguinte de xullo.
De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.Os alumnos que non cumpriran o requisito de asistir polo menos ó 80% de aistencia as prácticas de aula deberán presentar os traballos tutelados e o proxecto final da materia de xeito individual na convocatoria de xullo, así como facer o exámen teórico tipo test
Recoméndase a asistencia as clases teóricas.
As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Jiménez Martín,Pedro J., **Deporte y turismo**, Síntesis, 2011

VV.AA., **50 años de turismo español**, Centro de estudios Ramón Areces, 1999

Bibliografía Complementaria

Rebollo,S. y Latiesa,M., **Salidas profesionales en el campo del turismo deportivo**, Instituto Andaluz del Deporte, 2002

Del Alcázar Martínez,B., **Los canales de distribución en el sector turístico**, Esic, 2002

Rebollo,S., **Curso sobre deporte,turismo y medio ambiente**, Instituto Andaluz del Deporte, 2002

Soria,M.A. Y cañellas,A., **La animación deportiva**, Inde, 1991

VV.AA., **Enciclopedia del turismo**, Síntesis, 2002

Puertas,X. y Font,S., **Juegos y actividades deportivas para la animación turística**, Síntesis, 2002

Reguero,M., **Ecoturismo**, Bosch, 1994

VV.AA., **Deporte y naturaleza**, Talasa, 2001

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión e organización dos sistemas deportivos II/P02G050V01702
Mercadotecnia e dirección de empresas deportivas/P02G050V01909

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Actividades físicas de lecer/P02G050V01905
Actividades físicas e de aventura no medio natural/P02G050V01801

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Aprendizaxe e control motor na educación física e o deporte/P02G050V01102
Xogo motor/P02G050V01105
Fundamentos dos deportes colectivos I/P02G050V01303
Fundamentos dos deportes colectivos II/P02G050V01403
Fundamentos dos deportes individuais/P02G050V01304
Actividade física e deporte adaptado/P02G050V01601
Actividade física e deporte recreativo/P02G050V01602
Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte I/P02G050V01501
Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II/P02G050V01603
Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502
Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604
Valoración e prescrición do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión e organización dos sistemas deportivos II				
Materia	Xestión e organización dos sistemas deportivos II			
Código	P02G050V01702			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Lago Filgueira, José Ángel			
Profesorado	Lago Filgueira, José Ángel			
Correo-e	joseangel.lago@vigo.org			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentales e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B22	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C26	Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.	B2 B4 B12 B14 B21 B22 B24 B25	
2. Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B14 B21 B22 B25	
3.- Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte	B12 B13 B14 B26	C26

Contidos	
Tema	
1. Planificación, xestión e organización no deporte	Políticas deportivas, financiamento,subvencións deportivas

2. Planificación de os espazos deportivos	Contextualización, familiarización cos conceptos fundamentais e a súa planificación.
3. Os espazos e equipamentos deportivos	Concepto e tipos, normativa aplicable, censos, pavimentos, mantemento.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	33.75	56.25
Traballos de aula	10	0	10
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	26	39	65
Probas de tipo test	0.3	0	0.3
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1.5	7.5	9
Informe de prácticas	9.5	0	9.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante, as cales serán contrastadas na aula co conxunto dos alumnos ou soamente polo profesor.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Enténdese por atención personalizada o tempo reservado por cada docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado. Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos de aula	Probas de resolución que expón o profesor para a aprendizaxe de contidos.	10	B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26	C26
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	25	B2 B4 B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26	
Probas de tipo test	Proba para avaliación das competencias adquiridas que constará preguntas pechadas na que os alumnos seleccionan unha única resposta verdadeira de entre varias opcións.	15	B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26	

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	40	B12 B13 B14 B21 B22 B24 B25 B26	C26
Informe de prácticas	Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos. Deseño de construcións que elabora o alumno sobre cuestións expostas na aula.	10	B2 B4 B14 B21 B22 B24 B25 B26	C26

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia resultará da ponderación do tres probas de avaliación, (test, Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma e probas de resposta longa, de desenvolvemento). Será requisito imprescindible para aprobar a materia ter superadas as tres partes. O alumno/a que non realice algunha das tres probas de avaliación obterá unha caulificación final de SUSPENSO.En xullo e no resto das convocatorias extraordinarias avaliarase mediante un exame tipo test (60%) e probas de desenvolvemento e prácticas de contidos teóricos (60%). Ou test sobre o (100%).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mestre,J.; García,E., **La gestión del deporte municipal**, Primera edición, INDE, 1997

www.csd.mec.es, **Portal del Consejo Superior de Deportes (CSD)**,

Mestre,J., **La planificación deportiva. Teoría y Práctica**, Segunda edición, INDE, 1997

Mestre,J.;Brotons,J., **La gestión deportiva: clubes y federaciones**, Primera edición, INDE, 2002

Paris,F., **La planificación estratégica en las organizaciones deportivas**, Primera edición, Paidotribo, 1998

Paramio, J.L. y otros, **Manual de Equipamientos e instalaciones deportivas**, Primera edición, Sintesis, 2010

Bibliografía Complementaria

http://www.rbi.es/info-profesional/publicaciones-construccion/instalaciones-deportivas-xxi/, **Instalaciones Deportivas XXII**, Editor Iñaki Lasa,

www.femp.es, **Portal de la Federación Española de Municipios y Provincias**, Área Temática de Deporte y Ocio,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión e organización dos sistemas deportivos II/P02G050V01702

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Mercadotecnia e dirección de empresas deportivas/P02G050V01909

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión e organización dos sistemas deportivos I/P02G050V01504

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Actividades físicas e de aventura no medio natural				
Materia	Actividades físicas e de aventura no medio natural			
Código	P02G050V01801			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Prieto Lage, Iván Alonso Fernández, Diego Zarzosa Alonso, Fernando			
Profesorado	Alonso Fernández, Diego Prieto Lage, Iván Zarzosa Alonso, Fernando			
Correo-e	fzarzosa@hotmail.com diego_alonso@uvigo.es ivanprieto@uvigo.es			
Web	http://http://fcced.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B3	Coñecemento e compresión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B9	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do exercicio físico, xogo motor, danza, expresión corporal e actividades na natureza.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentales e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C22	Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional
C25	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas recreativas
C26	Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa
C29	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O alumnado será capaz de coñecer e comprender os factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.	B18	
O alumnado será capaz de coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional das actividades no medio natural	B13	C22
O alumnado será capaz identificar e valorar os riscos que poidan derivarse do uso dos equipamentos e instalacións deportivas das actividades no medio natural		C25 C26
O alumnado será capaz de coñecer e comprender os fundamentos das actividades na natureza	B26	C1
O alumnado será capaz de identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas na contorna natural		C26 C29

O alumnado será capaz de deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuales das persoas	B3 B15	C1 C25
O alumnado será capaz de seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade no medio natural	B9	C26 C29
O alumnado será capaz de actuar dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24	
O alumnado será capaz de mostrar habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo	B25	
O alumnado será capaz de adaptarse as novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma	B26	

Contidos

Tema	
Breve descrición dos contidos	1. Fundamentos teóricos das actividades físicas no medio natural: orientación e bases cartográficas, planificación de itinerarios, seguridade, e outros fundamentos teóricos relacionados. 2. Actividades físico deportivas no medio natural: actividades de permanencia, sendeirismo, deporte de orientación, escalada e outros deportes de aventura.
1. Fundamentos teóricos	1. Concepto de Actividades Físicas no medio Natural 2. Xeneralidades 2.1. Que son as AFMN 2.2. Organización e regulación das AFMN
2- Sendeirismo e montañismo	1. Montañismo e trekking: Concepto e lugar na evolución dos deportes de montaña 2. Medio ambiente de montaña 3. Metereoloxía 4. Formación técnica 5. Preparación e desenvolvemento dunha actividade 6. Orientación e cartografia 7. Técnicas de acampada e vivac 8. Seguridade 9. Desenvolvemento profesional
3- Orientación	1. Introdución á orientación: xeneralidades 2. Representación gráfica e interpretación de debuxos ou esquemas 3. Cartografía. Introdución á interpretación de mapas elaborados (topográficos e/ou de orientación). 4. Utilización do compás 5. Orientación. 6. Aplicación no ámbito educativo 7. Organización de actividades de orientación e seguridade.
4- Técnicas de aire libre	1. Actividades Físicas no Medio Natural. Xeneralidades 2. Ámbitos de aplicación das Actividades ao aire libre 3. Aplicación ao ámbito escolar 4. AFMN. Contorna profesional 5. Organización de actividades e seguridade
5- Escalada e técnicas con cordas	1. Introdución á escalada: Xeneralidades (tipos) 2. Aspectos técnicos da escalada 3. Cabuxería. 4. Seguridade: normas básicas 5. Aplicación no ámbito escolar
6- Organización de actividades	1. Organización dun proxecto de actividades no medio natural 2. Organización dunha ruta de sendeirismo. Seguridade 3. Organización de AFAMN na educación non formal 4. Organización de AFAMN na educación formal
7- Bicicleta de montaña	1. A bicicleta e o ciclismo 2. Conducir e circular en bicicleta. Normas de seguridade 3. Axuste e mantemento da bicicleta 4. Mecánica da bicicleta 5. Rutas en bicicleta de montaña. Seguridade 6. Actividades recreativas en bicicleta de montaña. Organización e seguridade

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	20	61	81

Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	8	17	25
Titoría en grupo	5	10	15
Aprendizaxe baseado en proxectos	2	8	10
Lección maxistral	10	0	10
Probas de tipo test	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	0	4
Estudo de casos/análisis de situacións	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	O carácter da materia fai necesario que o alumno/a asista, polo menos, ao 80% das prácticas de laboratorio para poder puntuar as mesmas.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Resolución de exercicios na aula/laboratorio baixo a dirección do profesor
Titoría en grupo	Titorías obrigatorias individualmente ou en pequeno grupo
Aprendizaxe baseado en proxectos	Actividades tuteladas: resolución de exercicios, debates, elaboración de traballos, seminarios, etc. Actividades de avaliación.
Lección maxistral	O carácter da materia fai necesario combinar varios tipos de metodoloxías, dependendo da natureza dos obxectivos a alcanzar e os contidos a tratar. Avogarase por unha metodoloxía activa, alternando exposicións maxistrais e traballo en pequeno grupo nas sesións teóricas e vivencia das diferentes propostas de tarefas (do profesor e dos propios alumnos) nas sesións practicas. Ademais, o alumno disporá dun soporte virtual de apoio á docencia, a través da plataforma TEMA (http://www.uvigo.es/faitic), co que poderá realizar un seguimento parcialmente on-line da materia. - Organización da docencia: As sesións de carácter teórico e práctico desenvolveranse en horario e localización fixadas polo centro.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Nas instalacións e na contorna da Facultade
Titoría en grupo	Desenvolvidas en seminario e aula.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Desenvolvidos e apoiados en seminario e aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Prácticas de laboratorio	É necesario asistir, polo menos, ao 80% das prácticas para poder puntuar esta parte da avaliación. Como son 12 prácticas haberá que asistir a un mínimo de 10.	15	B3 B9 B13 B15 B24 B25 B26	C1 C22 C25 C26 C29
Probas de tipo test	Hai que ter superado o examen teórico para aprobar a materia.	50	B3 B9 B13 B15 B24 B25 B26	C1 C22 C25 C26 C29
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado organizarase en pequenos grupos construíndo un proxecto vinculado á materia aplicable a un contexto real.	35	B3 B9 B13 B15 B24 B25 B26	C1 C22 C25 C26 C29

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou segundo estableza a guía docente).

a) Na convocatoria do segundo semestre (maio) o exame terá unha valoración do 50%, o traballo-proxecto un 35% e a participación activa nas sesións prácticas un 15% (deberán asistir como mínimo ao 80% das sesións prácticas). Os alumnos que non cumpran o 80% de asistencia práctica, deberán realizar un exame práctico e/ou se incluirá unha pregunta/s extras de desenvolvemento no exame tipo test. É indispensable superar o exame teórico cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia.

b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo. Nesta convocatoria (xuño-xullo) e na de fin de carreira (setembro) o exame terá unha valoración do 65% e o proxecto-traballo un 35%. Gardaranse as notas do exame e traballo da convocatoria de maio se fose o caso.

c) As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BERNAL RUIZ, J., **Organización de campamentos en la escuela**, Wanceulen, 2002

COLORADO, J, **Montañismo y Trekking. Manual completo**, Manuales Desnivel, 2010

EEAM, **Escuela Española de alta montaña. Certificado de iniciación al montañismo**, Barrabés editorial, 2001

Granero Gallegos, A.,Baena Extremera, A., **Actividades físicas en el medio natural: Teoría y práctica para la Educación Física**, Wanceulen, 2010

MILSON, F., **El libro de la bicicleta de montaña: mantenimiento y reparación**, OMEGA, 2009

MURCIA, M., **Prevención, seguridad y autorescate**, Desnivel editorial, 2001

SANTOS PASTOR, M. L., **Las actividades en el medio natural en la educación física escolar**, Wanceulen, 2002

VARIOS, **Señalización de Senderos**, FEDME, 2009

VIGO, M., **Manual para dirigentes de campamentos organizados**, Stadium, 2005

Bibliografía Complementaria

Rojas Pedregosa, P., **La bicicleta y su desarrollo práctico en Educación Secundaria**, Wanceulen, 2016

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Actividades físicas de lecer				
Materia	Actividades físicas de lecer			
Código	P02G050V01905			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Profesorado	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Correo-e	ivanmartinez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentales e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B6	Coñecemento e compresión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B9	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do exercicio físico, xogo motor, danza, expresión corporal e actividades na natureza.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C24	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade físico-deportiva recreativa, con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C25	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas recreativas
C26	Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa
C27	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica das actividades físico-deportivas recreativas para toda a poboación
C28	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas
C29	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento e comprensión dos factores *comportamentales e sociais que condicionan a práctica das as actividades físicas de lecer.	B4	
Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica das actividades físicas de lecer sobre os aspectos *psicologicos e sociais do ser humano	B6	
Coñecemento e comprensión dos fundamentos das actividades físicas de lecer.	B4	
*Aplicacion das *tecnologias da *informacion e comunicación (TIC) ao *ambito das actividades físicas de lecer.	B12	
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B24 B25	
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26	
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional	B13	
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24	
Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino□aprendizaxe relativos ás actividades físicas de lecer, con atención ás características individuais e *contextuales das persoas		C24

Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas de lecer.		C25
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos *perdurables e autónomos de práctica de actividades físico-deportivas de lecer.		C27
Capacidade para aplicar os principios *fisiológicos, *biomecánicos, *comportamentales e sociais, nas actividades físicas de lecer.		C28
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas de lecer inadecuadas.	B9 B24	C29
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade actividades físico-deportivas de lecer.		C26

Contidos	
Tema	
1. Fundamentos das actividades de raqueta e pa	Material e Equipamento O Padel como AF de Lecer O Tenis de Mesa como AF de Lecer O Tenis Praia como AF de Lecer Boas prácticas
2. Bailes e danzas colectivas para a recreación	Material e Equipamento Bailes de salón para a recreación Danzas colectivas para a recreación Boas prácticas
3. Xogos tradicionais con material complexo	Material e Equipamento AF de Lecer con Bastóns AF de Lecer con Patíns, Skate, Patinetes AF de Lecer con Cometas AF de Lecer con Bicicleta AF de Lecer con Stand Up Paddle (SUP) AF de Lecer con Smartphone Boas prácticas

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	0	18	18
Traballo tutelado	0	30	30
Saídas de estudo/prácticas de campo	0	21	21
Prácticas de laboratorio	16	16	32
Presentacións/exposicións	0	6	6
Lección maxistral	16.5	16.5	33
Probas de tipo test	0	10	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma por parte do alumno relacionados coa materia.
Traballo tutelado	Elaboración dun dossier comercial dirixido a un cliente institucional para a posta en marcha dunha Escola de *AF de Lecer.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade de aplicación de coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e *procedimentales relacionadas coa materia. Desenvolveranse en espazos non académicos.
Prácticas de laboratorio	Actividade de aplicación de coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e *procedimentales relacionadas coa materia. Desenvolveranse en espazos académicos específicos.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumno ante o docente e o grupo dun tema sobre contidos de atérraas ou resultados dun traballo, exercicio ou proxecto.
Lección maxistral	Sesión maxistral

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Lección maxistral	Mediante as *tuturías individuais ou *grupales nos horarios de atención ao alumno

Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Mediante as *tuturías individuais ou *grupales nos horarios de atención ao alumno
Traballo tutelado	Mediante as *tuturías individuais ou *grupales nos horarios de atención ao alumno
Saídas de estudo/prácticas de campo	Mediante as *tuturías individuais ou *grupales nos horarios de atención ao alumno
Presentacións/exposicións	Mediante as *tuturías individuais ou *grupales nos horarios de atención ao alumno

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Entrega dos comentarios a lecturas e vídeos no prazo acordado a través da plataforma *FAITIC.	20	B4 B24	C25 C26
Traballo tutelado	Entrega do dossier comercial elaborado en grupo (2 persoas) no prazo acordado a través da plataforma *FAITIC.	25	B6 B12 B13	C24
Saídas de estudo/prácticas de campo	Asistencia ao 75% das saídas de campo e entrega dunha memoria breve da actividade no prazo acordado a través de *FAITIC.	20		
Presentacións/exposicións	Exposición pública do dossier comercial elaborado en grupo (2 persoas).	10		
Probas de tipo test	Constará de 20 preguntas pechadas na que os alumnos seleccionan unha única resposta verdadeira de entre 3 opcións. A fórmula de corrección para anular el efecto do azar aplicada será: [*C = A - E/(*k-1)]. *C(cualificación) A (acertos) E(erros) *K(número de opcións de resposta). Por baixo do 50% das preguntas correctas, tras aplicar a fórmula de corrección, a materia considérase non superada.	25		

Outros comentarios sobre a Avaliación

A) Avaliación para o alumnado que complete polo menos o 85% de asistencia &*nbsp;aos grupos *B:A cualificación final da materia resultará da *ponderación das probas de avaliación (resolución de exercicios, traballo tutelado, prácticas de campo, presentación pública e proba tipo test).&*nbsp;Será requisito imprescindible para aprobar a materia :&*nbsp;a) Presentar dentro do prazo estipulado todas tarefas a través da plataforma *FAITIC*b) Obter no exame unha cualificación de 5 ou máis puntos.*B) Avaliación para o alumnado que NON complete o 85% de asistencia &*nbsp;aos grupos *B e para aqueles que non superen a materia na primeira convocatoria:&*nbsp;&*nbsp;&*nbsp;A cualificación final será o resultado de próbaa tipo test (100%), na cal deberá obter unha cualificación de 5 ou máis puntos para superar a materia.&*nbsp;

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Rifkin, J., **La sociedad del coste marginal cero**, Paidós, 2014

De la Plata, N. (coord), **El Entorno jurídico de las nuevas tendencias deportivas : deporte de aventura, animación deportiva y ocio activo**, Dykinson, 2006

San Salvador, R., **Políticas de ocio : cultura, turismo, deporte y recreación**, Deusto, 2000

Svensson,M., **Nordic Walking**, Human Kinetics, 2009

Wilhelm,S., **Manual práctico de Nordic Walking: introducción sencilla en 7 pasos con la técnica**, Tutor, 2009

Bicicleta Club de Cataluña, **Estudio sobre el uso y la promoción de la bicicleta en las universidades españolas**, Bicicleta Club de Cataluña, 2012

Carmichael,Chris, **Bicicleta : salud y ejercicio**, Paidotribo, 1997

Bibliografía Complementaria

Universidad de Deusto, **Master en Proyectos de Ocio, Cultura, Turismo, Deporte y Recreación**,

Decathlon SAU, **Portal de Decathlon-España**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Actividade física e deporte recreativo/P02G050V01602

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Especialización en deportes colectivos				
Materia	Especialización en deportes colectivos			
Código	P02G050V01906			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Prieto Lage, Iván			
Profesorado	Iglesias Caamaño, Mario Prieto Lage, Iván			
Correo-e	ivanprieto@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B3	Coñecemento e compresión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentales e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B6	Coñecemento e compresión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B17	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C5	Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C11	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
- Ser capaz de deseñar tarefas de adestramento aplicadas á mellora de factores craves do rendemento deportivo nestas especialidades	B1 B3 B4 B6 B17 B24 B25 B26	C5 C8 C9 C11
- Ser capaz de controlar o rendemento e estado de forma nestas especialidades.	B1 B3 B4 B25 B26	C5 C8 C9 C11
- Ser capaz de deseñar ferramentas para a detección, e o desenvolvemento de talentos (plans de formación a medio e longo prazo)	B6 B17	C9 C11
- Adquirir habilidades de dirección de persoas	B4 B6 B25	C5 C9 C11

Contidos
Tema

TEMA 1: OPTIMIZACIÓN E CONTROL DO RENDEMENTO TÉCNICO, TÁCTICO E ESTRATÉXICO TEMA 2. OPTIMIZACIÓN E CONTROL DA CONDICIÓN FÍSICA TEMA 3: XESTIÓN DO ESTADO DE FORMA TEMA 4: DETECCIÓN E SELECCIÓN DE TALENTOS EN DEPORTES COLECTIVOS TEMA 5: DIRECCIÓN DE EQUIPOS	1.1. O adestramento deportivo nos deportes colectivos. 1.2. Estrutura dos deportes colectivos e Factores de rendemento diferenciais 1.3. O calendario de preparación e as fases da forma como condicionantes o proceso de adestramento-competición. Densidade competitiva en longos períodos 1.4. O adestramento-competición como realidade sistémica. O adestramento integrado 2.1. Optimización e control das capacidades Técnico-coordinativas nos deportes colectivos 2.2.A técnica deportiva nos deportes colectivos: variabilidade e adaptabilidad 2.3. Desenvolvemento do mapa técnico-coordinativo dos deportes colectivos 2.4. Adestramento e control dos contidos técnicos nos deportes colectivos 2.5. Optimización e control das capacidades Táctico-decisionales nos deportes colectivos 2.6. A estratexia e táctica deportiva nos contextos de colaboración-oposición 2.7. Desenvolvo do mapa táctico-decisional nos deportes colectivos 2.8. Adestramento e control dos contidos tácticos nos deportes colectivos 2.9. Optimización e control das capacidades Físico-condicionais nos deportes colectivos 2.10. Análises da carga externa e interna 2.11. Desenvolvemento do mapa condicional nos deportes colectivos 2.12. Adestramento e control dos contidos físicos nos deportes colectivos: forza, velocidade, resistencia e flexibilidade. 3.1. Deseño da carga de adestramento: Modelos de planificación nos deportes colectivos. 3.2. Planificación contemporánea. Deseños con cargas concentradas. Microestructuración. Periodización táctica 3.3. O deseño do plan de adestramento-competición en deportes de longo período competitivo 4.1. Detección e selección de talentos nos deportes colectivos 4.2. O proceso de identificación de talentos Construción do perfil de referencia para o alto rendemento no os deportes colectivo 4.3. Probas e medidas para a selección de talentos nos deportes colectivos 4.4. Desenvolvemento do talento: As etapas de formación nos deportes colectivos 4.5. Planificación a longo prazo nos deportes colectivos. As diferentes etapas de formación e especialización 4.6. Establecemento do curriculum na área física ou condicional, área técnica ou coordinativa, área táctica ou decisional 5.1. observación e análise da competición como medio para a dirección de equipos Valoración do rendemento nos deportes colectivos: análise da competición 5.2. O proceso de recollida de datos: a observación. Os instrumentos de recollida e análises informatizadas. Os labores de scouting A modelización do proceso de adestramento: a acción 5.3. A dirección de equipos deportivos por parte do adestrador - Concepto de dirección de equipos: Determinantes que configuran a dirección. Modelos ou estilos de dirección - A dirección durante o adestramento. A dirección antes do partido. A dirección durante o partido. A atención á prensa 5.4. O adestrador como xestor de recursos humanos nos grupos deportivos. - O adestrador como xestor de recursos humanos: a dirección de profesionais. Modelos de liderado por parte do adestrador - A cohesión grupal do equipo e a dinámica de grupo - O equipo multidisciplinar de traballo: o staff deportivo PRÁCTICA 1: adestramento integrado como recurso metodolóxico nos deportes colectivos PRÁCTICA 2: adestramento técnico nos deportes colectivos: variabilidade e adaptabilidad: metodoloxía analítica vs global PRÁCTICA 3: adestramento táctico nos deportes colectivos: construción do modelo de xogo I PRÁCTICA 4: adestramento táctico nos deportes colectivos: construción do modelo de xogo II PRÁCTICA 5: adestramento das capacidades físicas: resistencia PRÁCTICA 6: adestramento das capacidades físicas: forza PRÁCTICA 7: deseños de sesións de adestramento: contidos simuladores e rexenerativos PRÁCTICA 8: observación e análise do rendemento nos deportes colectivos PRÁCTICA 9: probas e tests para a detección de talentos nos deportes colectivos PRÁCTICA 10: etapas de formación: exemplo de secuenciación de medios técnico-tácticos PRÁCTICA 11: etapas de formación: exemplo de secuenciación de medios físicos PRÁCTICA 12: dirección de equipos: role playing PRÁCTICA 13: xestión de recursos humanos: caso NASA

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12.5	12.5	25
Estudo de casos/análises de situacións	10	20	30
Prácticas de laboratorio	30	15	45
Traballo tutelado	0	8	8
Probas de resposta curta	2	0	2
Traballos e proxectos	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Clases teóricas impartidas polo docente
Estudo de casos/análises de situacións	Nas clases se resolverán clases prácticos reales
Prácticas de laboratorio	Clases prácticas impartidas polo docente
Traballo tutelado	Os estudantes deberán facer traballos tutelados

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Estudo de casos/análises de situacións	O docente atendrá aos estudantes que o requiran
Traballo tutelado	O docente atendrá aos estudantes que o requiran

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Prácticas de laboratorio	Valorarase a participación activa nas prácticas.	15	B17 B24 B25 B26	C5 C8 C9 C11
Probas de resposta curta	O exame constará de preguntas curtas e de aplicación	50	B3 B4 B6 B17	C9 C11
Traballos e proxectos	O traballo de aplicación versará sobre a Planificación do proceso de adestramento-competición nun deporte colectivo. Poderá ser realizado por parellas, e poderá seleccionarse de entre dúas temáticas: - Proposta de deseño de planificación dunha tempada nun deporte colectivo - Proposta de secuenciación de contidos en planificación a longo prazo nas etapas de formación nun deporte colectivo Data de entrega: día do exame. A súa extensión non poderá superar as 100 páxinas	35	B1 B3 B4 B6	C5 C9 C11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante exame ou segundo estableza a guía docente).

a) Na convocatoria do primeiro cuadrimestre (xaneiro-febreiro) o exame terá unha valoración do 50%, o traballo-proxecto un 35% e a participación activa nas sesións prácticas un 15% (deberán asistir como mínimo ao 80% das sesións prácticas). Os alumnos que non cumpran o 80% de asistencia práctica, deberán realizar un exame práctico e/ou se incluirá unha pregunta/s extras de desenvolvemento no exame de preguntas cortas e aplicación. É indispensable superar o exame teórico cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia.

b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo. Nesta convocatoria (xuño-xullo) e na de fin de carreira (setembro) o exame terá unha valoración do 65% e o proxecto-traballo un 35%. Gardaranse as notas do exame e traballo da convocatoria do primeiro cuadrimestre se fose o caso.

c) As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade: http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bompa, T., **Entrenamiento de equipos deportivos.**, Paidotribo, 2009

Carling, C., **Performance assessment for field sports: physiological, and match notational assessment in practice**, Routledge, 2009

Lago, C., **La preparación física en el fútbol**, Biblioteca Nueva, 2002

Martin, R. y Lago, C., **Deportes de equipo. Comprender la complejidad para elevar el rendimiento.**, INDE, 2005

Bibliografía Complementaria

Bompa, T. O., **Periodización del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2000

Campos, J., Cervera, V.R., **Teoría y planificación del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2001

Garcia, J. M., **Alto rendimiento: La adaptación y la excelencia deportiva**, Gymnos, 1999

Hughes, M y. Franks, I.A., **Notational analysis of sport: systems for better coaching and performance in sport**, Routledge, 2004

Manno, R., **Fundamentos del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2005

Martin, D.; Carl, K.; Lehnertz, K., **Manual de Metodología del Entrenamiento Deportivo**, Paidotribo, 2001

Matveiev, L., **Teoría general del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2001

Platonov, V. N., **Teoría general del entrenamiento deportivo olímpico**, Paidotribo, 2001

Riera, J., **Fundamentos del aprendizaje de la técnica y la táctica deportivas**, INDE, 1989

Riera, J., **Habilidades en el deporte**, INDE, 2005

Thiess, G., Tschiene, P. y Nickel, H., **Teoría y metodología de la competición deportiva**, Paidotribo, 2004

Vasconcelos, A., **Planificación y organización del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2000

Verkhoshansky, Y., **Teoría y metodología del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2002

Viru, A. y Viru, M., **Análisis y control del rendimiento deportivo**, Paidotribo, 2003

Zhelyazkoz, T., **Bases del entrenamiento deportivo**, Paidotribo, 2001

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos dos deportes colectivos I/P02G050V01303

Fundamentos dos deportes colectivos II/P02G050V01403

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Especialización en deportes individuais				
Materia	Especialización en deportes individuais			
Código	P02G050V01907			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Martínez Patiño, María José			
Profesorado	Martínez Patiño, María José			
Correo-e	mjpatino@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias
Código

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Contidos	
Tema	
1. Optimización e control do rendemento técnico, táctico e estratéxico 2. Optimización e control da condición física 3. Xestión do estado de forma en deportes individuais 4. Detección, selección e xestión de talentos en deportes individuais 5. Dirección deportiva nos deportes individuais	1.1 Fases da formación do deportista. 1.2. A iniciación deportiva. 1.3. Adestramento en etapas inferiores 2.1. Fases do ciclo vital do deportista 2.2. Desenvolvemento da elite no deporte individual 3.1. Desenvolvemento do liderado do adestrador 3.2. O adestrador no deporte individual 4.1. Desenvolvemento e adestramento da carreira lisa 4.2. Desenvolvemento e adestramento da velocidade. 4.3. Desenvolvemento e adestramento da carreira de valos. 4.4. Desenvolvemento e adestramento da resistencia 5.1. Desenvolvemento e adestramento dos saltos verticais 5.2. Desenvolvemento e adestramento dos saltos horizontais 6.1. Adestramento e desenvolvemento dos lanzamentos 6.2. Desenvolvemento e adestramento da forza. 6.3. O adestramento da forza no deporte individual. Adestramento de forza para prevención de lesións. 7. A flexibilidade como medio de prevención de lesións. *Profilaxis no deporte individual: O quecemento 8. Planificar no deporte individual en función do nivel deportivo e do nivel competitivo

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	29	90	119
Lección maxistral	11	20	31
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	Traballo práctico a desenvolver pista de atletismo (módulo cuberto) ximnasio e bosque.

Lección maxistral	Realización na aula ou nas diferentes instalacións con clases maxistrais, intervencións dos grupos e debates sobre as diferentes temáticas a desenvolver en clase ou temas de actualidade vinculados á materia. As clases teóricas terán un compoñente participativo moi importante con análise de vídeos, documentación e exposicións individuais ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Valoraranse todas as competencias especificadas na avaliación docente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	A asistencia ás prácticas que se realizarán en clase será o 40% da nota final da materia. Nesta valoración terase en conta a participación do alumno e as preparacións e intervencións do alumno nos contidos expostos na materia. O alumno-a debe asistir a clase práctica coa roupa e calzado adecuados. Permítese a utilización de zapatillas de cravos nalgunha práctica da materia.	40	
Lección maxistral	En relación coa docencia impartida nas clases teóricas está previsto que se realice un control para valorar as aprendizaxes da materia. O valor desta proba representa o 60% da nota final da materia.Tamén se terá en conta para a avaliación final a participación do alumno nos debates previstos, a asistencia á análise dos vídeos así como a valoración e achega do alumno sobre os documentos en relación coa materia. amén forma parte deste apartado de avaliación as exposicións individuais ou en grupo.	60	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia nas seguintes convocatorias, mantéñense os mesmos criterios que na primeira.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Badillo, J.; Serna, J.R., **Bases de la programación del entrenamiento de fuerza**, Inde, 2002

Weineck, J., **Entrenamiento total**, Paidotribo, 2005

Bravo Ducal, J., **Atletismo III**, RFEA, 2000

Bravo Ducal, J.; López, **Atletismo II**, RFEA, 1992

Gil, F.; Marin J., **Atletismo I**, RFEA, 1998

Arufe, V.; Martinez-Patiño, M.J. (eds), **Tratado de Atletismo en el Siglo XXI**, ACUGA, 2005

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Exercicio físico para persoas maiores				
Materia	Exercicio físico para persoas maiores			
Código	P02G050V01908			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Varela Martínez, Silvia			
Profesorado	Varela Martínez, Silvia			
Correo-e	silviavm@uvigo.es			
Web	http://www.healthyfit.es			
Descrición xeral	Avaliación e prescrición de exercicio físico no colectivo de persoas maiores			

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B6	Coñecemento e compresión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B19	Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser capaz de comprender a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte nas persoas maiores.	B2
Ser capaz de identificar os efectos que a práctica do exercicio físico provoca nos aspectos psicolóxicos e sociais nas persoas maiores.	B6
Ser capaz de identificar os efectos que a práctica do exercicio físico provoca sobre a estrutura e función do corpo humano das persoas maiores.	B5
Coñecer e ser capaz de interpretar os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional no eido das persoas maiores.	B11
Ser capaz de aplicar as tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte das persoas maiores.	B12
Ser capaz de identificar e desenvolver hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Ser capaz de promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte entre a poboación de maiores.	B16
Ser capaz de identificar e desenvolver habilidades de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo no eido das persoas maiores.	B13 B25
Ser capaz de indentificar e adaptar a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26
Ser capaz de avaliar a condición física e prescribir exercicio físico para as persoas maiores orientado cara á saúde.	B19

Ser capaz de identificar os riscos que se derivan para a saúde das persoas maiores do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde.	B20
Ser capaz de planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas orientada á saúde para persoas maiores.	B5 B21
Ser capaz de seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de persoas maiores.	B5 B23

Contidos	
Tema	
Tema I. Valoración da condición física e saúde nas persoas maiores.	1. Introdución á valoración. 2. As Baterias de test. 3. Os Cuestionarios. 4. Outras ferramentas de valoración.
Tema II. Os efectos do exercicio físico nas persoas maiores.	1. Introdución aos beneficios/prexuízos do exercicio físico en persoas maiores. 2. Efectos Físicos. 3. Efectos Psiquicos. 4. Efectos Sociais.
Tema III. Prescrición do exercicio físico e patoloxías nas persoas maiores.	1. Introdución ás patoloxías máis comúns en persoas maiores. 2. Prescripcion de exercicio físico en patoloxías dexenerativas, cardiovasculares e cerebrais. 3. Prescripcion de exercicio físico en patoloxías osteomusculares.
Tema IV. Programas específicos de exercicio físico para persoas maiores: Pautas de Intervención.	1. Introdución ao deseño de programas de exercicio físico para persoas maiores. 2. Modelos de programas: 2.1. Programas de exercicio físico na auga. 2.2. Programas de exercicio físico en seco.
Tema V. O deporte de competición nas persoas maiores.	1. Introdución á competición en persoas maiores. 2. Adaptacións regulamentarias 3. Atletas "Máster" vs Atletas "Maiores" 4. Os deportes individuais de competición en persoas maiores. 5. Os deportes colectivos de competición en persoas maiores.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	45	67.5
Traballo tutelado	0	12	12
Prácticas de laboratorio	27	27	54
Titoría en grupo	0	2	2
Saídas de estudo/prácticas de campo	3	4.5	7.5
Probas de tipo test	1.5	0	1.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición oral con apoio audiovisual dos contidos da materia obxeto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	Desenvolvemento dun traballo grupal en base ás directrices e tutorización da profesora.
Prácticas de laboratorio	Execución e analise de diferentes manifestacións de actividades físicas vinculadas ao temario da materia na instalación deportiva reservada para a mesma.
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas, consultas sobre a materia e seguimento de traballos.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Se prevee a visita a diferentes centros nos cales se observará e analizará un programa de exercicio físico para persoas maiores.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballo tutelado	Desenvolvemento dun traballo grupal en base ás directrices e tutorización da profesora.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolverase en grupos traballos tutelados en base ás directrices do profesor/é. Devanditos traballos serán defendidos en clase.	60	B2 B5 B6 B11 B12 B16 B19 B20 B21 B23 B25 B26
Probas de tipo test	Desenvolvésese un exame: tipo Test ou/e de preguntas curtas en base aos contidos desenvolvidos en clase.	40	B5 B6 B13 B19 B20 B21

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será necesario alcanzar un mínimo de 5 puntos en cada unha das dúas probas de avaliación.

O alumnado que non supere o 80% de asistencia ás clases prácticas, deberá realizar unha serie de exercicios teórico-prácticos (a coordinar coa profesora) vinculados á temática das devanditas clases.

En caso de non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

Só se gardará a nota da parte aprobada para a segunda convocatoria do mesmo curso académico.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón:

http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ACSM, **Exercise and Physical Activity for Older Adults**, 2009

ACSM, **Position stand: the recommended quantity and quality of exercise for developing and maintaining cardiorespiratory and muscular fitness, and flexibility in healthy adults**, 1998

Bouchard C, Shephard RJ, Stephens T, Sutton JR, y Mcpherson BD, **Exercise, fitness & health: A consensus of current knowledge**, Human Kinetics, 1990

Meléndez, A, **Actividades físicas para mayores. Las razones para hacer ejercicio.**, Gymnos, 2000

Spirduso, WW, **Physical Dimensions of Aging**, Human Kinetics, 1995

Bibliografía Complementaria

Rodríguez FA, Gusi N, Valenzuela A, Nacher S, Nogués J, y Marina M, **Valoración de la condición física saludable en adultos (I): Antecedentes y protocolos de la batería Afisal-Inefc**, 1998

Rodríguez, F.A.,Valenzuela, A., Gusi,N.,Nacher, S.,yGallardo, I., **Valoración de la condición física saludable en adultos: Fiabilidad, aplicabilidad y valores normativos de la batería Afisal-inefc**, 1999

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Valoración e prescrición do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Mercadotecnia e dirección de empresas deportivas				
Materia	Mercadotecnia e dirección de empresas deportivas			
Código	P02G050V01909			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Profesorado	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Correo-e	ivanmartinez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentales e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B22	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.	B14
Coñecemento e comprensión dos factores *comportamentales e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.	B4
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.	B12
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B25
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades *físicodeportivas.	B21
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas.	B22

Contidos	
Tema	
1.O Mercado Deportivo. Mercadotecnia Deportiva.	1.1. A economía en torno ao deporte 1.2. A ciencia da mercadotecnia 1.3. Mercadotecnia deportiva

2. A Empresa deportiva: características e dirección.	2.1. A empresa deportiva e os seus negocios 2.2. O emprendemento no sector deporte
3. Protocolo e comunicación	3.1. A xestión de marca 3.2. Comunicación corporativa e *RSC

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	27	49.5
Prácticas de laboratorio	30	39	69
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	0	15	15
Estudo de casos/análises de situacións	0	15	15
Probas de tipo test	0	1.5	1.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos ás situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e *procedimentales relacionadas coa materia.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos,etc.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Lección maxistral	Por medio de *tutorías personalizadas ou en grupo no horario estipulado.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Por medio de *tutorías personalizadas ou en grupo no horario estipulado.
Estudo de casos/análises de situacións	Por medio de *tutorías personalizadas ou en grupo no horario estipulado.
Prácticas de laboratorio	Por medio de *tutorías personalizadas ou en grupo no horario estipulado.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante	0	
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	O alumno realizará de maneira individual exercicios expostos na clase. Completaraos de maneira autónoma e presentaraos por escrito no prazo acordado.	20	B2 B12 B13 B21 B22 B24 B25 B26
Estudo de casos/análises de situacións	O estudante completará estudos de casos expostos polo profesor e presentaraos por escrito no prazo acordado.	30	B2 B12 B13 B21 B22 B24 B25 B26

Probas de tipo test	Constará de 20 preguntas pechadas na que os alumnos seleccionan unha única resposta verdadeira de entre 3 opcións. Fórmula de corrección para anular el efecto del azar; [**C = A - E/(**k-1)]. **C(*cualificación), A(*acertos), E(erros), **K(número de *opcións de *resposta). Por baixo do 50% das preguntas correctas a materia considérase non superada.	50	B2 B12 B13 B21 B22 B24 B25 B26

Outros comentarios sobre a Avaliación

A) Avaliación para o alumnado que complete polo menos o 85% de asistencia &*nbsp;aos grupos *B:A cualificación final da materia resultará da *ponderación das probas de avaliación (resolución de exercicios, estudo de casos &*nbsp;e proba tipo test).&*nbsp;Será requisito imprescindible para aprobar a materia :&*nbsp;a) Presentar dentro do prazo estipulado todas tarefas a través da plataforma *FAITIC*b) Obter no exame unha cualificación de 5 ou máis puntos.*B) Avaliación para o alumnado que NON complete o 85% de asistencia &*nbsp;aos grupos *B e para aqueles que non superen a materia na primeira convocatoria:&*nbsp;&*nbsp;&*nbsp;A cualificación final será o resultado de próbaa tipo test (100%), na cal deberá obter unha cualificación de 5 ou máis puntos para superar a materia.&*nbsp;

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sánchez Martin,J., **Business & Fitness. El negocio de los centros deportivos**, 2011

García Fdez.,J., **Emprendiendo en el sector deportivo, de la teoría a la prácdtica**, Aranzadi, 2016

Palomar,A.; Cazorla,Luis; Dompablo;S.; Avezuela,J. , **Los fondos de inversión y la actividad deportiva** , Aranzadi, 2015

Gálvez,P.;Sánchez,A.J.;Baena,M.J. , **Economía, gestión y deporte. Una visión global de la investigación** , Aranzai, 2016

Calzada,E. , **Show me the money. Cómo conseguir dinero a través del marketing deportivo** , Libros de cabecera, 2012

Blázquez,A. , **Marketing deportivo..en 13 historias** , INDE, 2012

Sobrino,J., **El deporte, sector de actividad económica**, Universidad Pontificia de Comillas, 2013

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión e organización dos sistemas deportivos II/P02G050V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión e organización dos sistemas deportivos I/P02G050V01504

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Programas de exercicio físico e benestar				
Materia	Programas de exercicio físico e benestar			
Código	P02G050V01910			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Prieto Lage, Iván Serrano Gómez, Virginia			
Profesorado	Prieto Lage, Iván Serrano Gómez, Virginia			
Correo-e	serranogomez.v@gmail.com ivanprieto@uvigo.es			
Web	http://http://fcced.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B6	Coñecemento e compresión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentales e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C25	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas recreativas
C26	Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa
C29	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O alumnado terá a capacidade de valorar distintas situacións persoais para planificar a práctica de actividade física de forma individualizada.	B2 B5 B6 B13 B14 B16 B18 B26	C25 C26 C29
O alumnado mostrará hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13 B24	
O alumnado será capaz de adaptarse a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26	C25

O alumnado mostrará habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B12 B13 B24 B26	
O alumnado comprenderá a literatura científica do ámbito do exercicio físico e o benestar	B1 B2	
O alumnado mostrará a capacidade de identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde	B26	C25 C26 C29

Contidos	
Tema	
1. Novas Tendencias do fitness, wellness, & healthy	1.1. Programas de exercicio físico e benestar nos servizos deportivos actuais. 1.2. Novas Tendencias de programas con orientación físico saudable.
2. O Adestramento persoal.	2.1. A figura do adestrador persoal. 2.2. Mercadotecnia e comunicación. 2.3. Aplicación dos programas de exercicio físico e benestar ao adestramento persoal.
3. Fundamentos, estrutura, deseño e control de programas de exercicio físico e benestar según o obxectivo das persoas usuarias	3.1. Segmentos poboacións nos practicantes de servizos deportivos.
4. Equipamentos de fitness, wellness, & healthy	4.1. As tendencias no equipamento dos servizos deportivos e o fitness 5.2. Equipamentos.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	26	16	42
Resolución de problemas	2	0	2
Presentacións/exposicións	2	5	7
Lección maxistral	16	25	41
Traballos e proxectos	5	22	27
Probas de resposta curta	1	30	31
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamiento especializado
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa asignatura. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a ejercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección magistral.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...
Lección maxistral	O carácter da materia fai necesario combinar varios tipos de metodoloxías, dependendo da natureza dos obxectivos a alcanzar e os contidos a tratar. Avogarase por unha metodoloxía activa, alternando exposicións maxistrais e traballo en pequeno grupo nas sesións teóricas e vivencia das diferentes propostas de tarefas (do profesor e dos propios alumnos) nas sesións practicas. Ademais, o alumno disporá dun soporte virtual de apoio á docencia, a través da plataforma TEMA (http://www.uvigo.es/faitic), co que poderá realizar un seguimento parcialmente on-line da materia. - Organización da docencia: As sesións de carácter teórico e práctico desenvolveranse en horario e localización fixadas polo centro.

Atención personalizada	
Probas	**Descrición**
Traballos e proxectos	Entrevistas e/ou correspondencia que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Prácticas de laboratorio	Valorarase a asistencia e participación activa nas diferentes probas prácticas	15		C25 C26 C29
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...	5	B6 B12 B13 B24 B26	C25 C26 C29
Traballos e proxectos	Elaborarase un proxecto global en pequenos grupos sobre un tema pactado previamente co docente que inclúa unha estrutura teórica, práctica e de intervención nunha poboación.	20	B1 B2 B5 B12 B13 B14 B16 B18 B24 B26	C25 C26 C29
Probas de resposta curta	O exame teórico poderá constar de preguntas curtas e/ou tipo test dos diversos contidos da materia	60	B13 B16 B18 B24 B26	C25 C26 C29

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado asista ou non ás aulas, ten dereito a ser evaluado (mediante exame ou segundo estableza a guía docente).

a) Na convocatoria de xaneiro-febreiro o exame terá unha valoración do 60%, o traballo-proxecto un 20%, exposicións e/ou participación 5% e as sesións prácticas un 15% (Deberán asistir como mínimo ao 80% das sesións prácticas). Os alumnos que non cumpran o 80% de asistencia práctica, deberán realizar un exame práctico e/ou se incluirá unha pregunta/s extras de desenvolvemento no exame de resposta curta / test.

É indispensable superar o exame teórico cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia.

b) De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán evaluadas na convocatoria de xullo. Nesta convocatoria (xuño-xullo) e na extraordinaria de setembro o exame terá unha valoración do 100%.

c) As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

American College of Sports Medicine, **ACSM´s guidelines to exercise testing and prescription**, Lippincott Williams & Wilkins, 2009

Bouchard, C., Blair, S.N., Haskell, W., **Physical activity and health**, Human Kinetics, 2007

Buckley, J.P., Redgrave, A., Redgrave, S., **Exercise physiology in special populations**, Churchill Livingstone.-Dwyer, 2008

Coburn, J. W., Malek, M. H., **Manual NSCA. Fundamentos del Entrenamiento Personal**, Paidotribo, 2014

Dwyer, G.B., Davis, S.E., **ACSM´s helth-related physical fitness assessment manual**, Lippincott Williams & Wilkins, 2008

Earle, R., **Fundamentos del entrenamiento personal.**, Paidotribo, 2008

García-García, O. y Serrano Gómez, V., **Entrenamiento personal. Guía para el desarrollo profesional**, Medica Panamericana, 2017

Riva, L., **Physical activity and health guidelines. Recommendations for various ages, fitness levels, and conditions from 57 authoritative sources**, Human Kinetics., 2010

Werner, W.K., Hoeger, S.A., **Fitness and wellness.**, 8, Wadsworth, 2009

Bibliografía Complementaria

American College of Sports Medicine, **Exercise management for persons with chronic diseases and disabilities**, Human Kinetics, 2003

Busquet, L, **Las cadenas musculares (tomo I)**, Paidotribo, 2000

Colado, JC, **Acondicionamiento físico en el medio acuático**, Paidotribo, 2004

Gomariz, J.R., **Estiramientos de cadenas musuclares**, La liebre de marzo, 2009
Isidro, F., Heredia, JR, Pinsach, P., Ramón-Costa, M., **Manual del entrenador personal: del fitness al wellness**, Paidotribo, 2007
Ratames, N, **Manual ACSM de Entrenamiento de la Fuerza y del Acondicionamiento Físico**, Paidotribo, 2015
Souchard, P, **RPG. Principios de la reeducación postural global**, Paidotribo, 2005

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Actividades de fitness/P02G050V01901

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Valoración e prescrición do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Actividades de fitness/P02G050V01901
Valoración e prescrición do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psicoloxía do adestramento deportivo				
Materia	Psicoloxía do adestramento deportivo			
Código	P02G050V01911			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Dosil Díaz, Joaquín			
Profesorado	Dosil Díaz, Joaquín			
Correo-e	jdosil@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
C1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C2	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación escolar
C3	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte
C4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas
C5	Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar
C6	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte
C7	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C10	Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo
C11	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo
C12	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo, adecuado para cada tipo de actividade de adestramento deportivo

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar e planificar planes de adestramento psicolóxico.	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C12

Comprensión da psicoloxía específica de cada modalidade deportiva, así como tratar cos deportistas e adestradores.	C1 C2 C3 C5 C6 C9 C12
Coñecemento das estratexias máis efectivas para traballar no ambito da psicoloxía do adestramento deportivo	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12

Contidos	
Tema	
1. A psicologia no adestramento e na competición.	1. A importancia da psicoloxía no deporte. 2. A importancia da psicoloxía no adestramento. 3. A impotencia da psicoloxía na Competición. 4. A figura do psicólogo do deporte.
2. Avaliaciónn, Planificación e Intervención Psicolóxica	1. Concepto de adestramento mental 2. Niveis de asesoramento mental 3. Avaliación e planificación do adestramento mental 4. Preparación psicolóxica dos adestramentos 5. Preparación psicolóxica das competicións
3. Programas de Adestramento Mental.	1. Psicoloxía do atletismo 2. Psicoloxía do tenis 3. Psicoloxía do golf 4. Psicoloxía do motociclismo 5. Psicoloxía do automobilismo 6. Psicoloxía do surf
4. Preparación psicolóxica das competicións.	1. Psicoloxía do fútbol 2. Psicoloxía do baloncesto 3. Psicoloxía do voleyball
5. Estratexias psicolóxicas de intervención.	1. Tecnicas de intervención psicolóxica 2. Establecemento de obxectivos 3. Relaxación 4. Visualización 5. Ténicas cognitivas 6. Tecnicas de biofeedback e neurofeedback 7. Técnicas de habilidades de comunicación
6. Asesoramento Psicolóxico a Adestradores, Pais, Directivos e Árbitros.	1. Enfoque educativo da iniciación deportiva 2. Motivos para comezar e abandonar un deporte 3. Do triángulo ao pentágono da iniciación deportiva 4. Os compoñentes do pentágono da iniciación deportiva

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	25	0	25
Traballos de aula	2	20	22
Lección maxistral	80	0	80
Probas de tipo test	1	0	1
Observación sistemática	5	0	5
Traballos e proxectos	17	0	17

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente
Descrición

Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumno dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver en grupos.
Traballos de aula	Exposición, por grupos, diante do grupo mediano, e despois por escrito ao profesor, dos resultados da valoración de tres alumnos/as de educación infantil (3, 4 e 5 anos), utilizando probas adaptadas a este alumnado co obxecto de detectar posibles causas das dificultades de aprendizaxe que poida manifestar un alumno/a e actuar en consecuencia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Presentacións/exposicións	Os alumnos deberán presentar unha planificación dunha temporada.
Probas	**Descrición**
Probas de tipo test	Os alumnos deberán facer unha proba tipo test de 40 preguntas con 3 alternativas de resposta.
Traballos e proxectos	Os alumnos deberán presentar un traballo, tanto a nivel individual como en equipo, con formato tipo debate.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de tipo test	A avaliación final consistirá nunha proba tipo test de 40 pregunta, con 3 alternativas de resposta e só unha verdadeira. Cada dúas respostas incorrectas restarán unha correcta.	100	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nas sucesivas convocatorias farase pregunta corta.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Dosil, J. (Ed), **El psicólogo del deporte: asesoramiento e intervención.**, 2, Síntesis, 2002

Dosil, J. (Ed), **The Sport Psychologist Handbook: a guide for sport-specific performance enhancement.**, 1, John Wiley & Sons, 2006

Dosil, J., **Psicología de la actividad Física y del Deporte**, 2, MCGraw-Hill, 2008

Bibliografía Complementaria

Buceta, J.M., **Psicología del entrenamiento deportivo**, 1, Dykinson, 1998

Weinberg, R. y Gould, D., **Fundamentos en Psicología del Deporte**, 3, Panamericana, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Especialización en deportes colectivos/P02G050V01906

Especialización en deportes individuais/P02G050V01907

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía da actividade física e o deporte/P02G050V01202

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas externas: Practicum				
Materia	Prácticas externas: Practicum			
Código	P02G050V01981			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	18	OB	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria			
Profesorado	Pazos Couto, Jose Maria			
Correo-e	chema3@gmail.com			
Web	http://webs.uvigo.es/feduc/index.php?id=179,0,0,1,0,0			
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B17	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentales e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B19	Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B22	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Aplicar as TICS en Educación Física	B12 B13
Utilización de bibliografía e bases de datos	B13 B14 B26
Planificación e deseño de actividades en diferentes contextos, situacións e en diferentes tipos de poboacións.	B13 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24

Contidos	
Tema	
Normativa e organización do prácticum.	-Normativa sobre as prácticas externas -Pasos a seguir na formalización da colaboración co centro de prácticas
Preparación do prácticum: obxectivos, contidos e criterios de avaliación. Competencias que debe adquirir o alumnado.	- Competencias que debe adquirir o alumnado - Obxectivos do prácticum - Contidos a desenvolver no prácticum - Criterios de avaliación do prácticum
Planificación, deseño e aplicación das prácticas e elaboración dos documentos (memoria de prácticas)	- Planificación e temporalización das prácticas - Intervención ou simulación de intervención no centro de prácticas - Elaboración da memoria de prácticas

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	5	10	15
Lección maxistral	4	0	4
Seminario	5	50	55
Prácticum	150	60	210
Traballo tutelado	10	100	110
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	2	50	52
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. O titor ou titora co seu grupo de prácticum organizarán as tarefas de prácticas.
Prácticum	O estudante desenvolver as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión vinculada as ciencias da actividade física e o deporte.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias. Trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía vinculada ao prácticum

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Actividades introdutorias	Actividades dirixidas a todo o alumnado nas que se explica e matiza o como se van a desenvolver practícas
Lección maxistral	Reunións co alumnado para facer seguimento do desenvolvemento das practícas
Prácticum	Reunións personalizadas co alumnado para facer seguimento do desenvolvemento das practícas
Traballo tutelado	Realizase traballos solicitados tanto polo titor do centro de prácticas como polo titor académico, cando estes considéreno necesario na súa formación práctica
Seminario	Organización de reunións grupais de facer á mellora da formación practica

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	Memoria das prácticas desenvolverase consonte o establecido no art. 14 do Real decreto 1707/2011, de 18 de Novembro. O alumnado deberá entregar unha memoria conforme ao modelo oficial indicado a principio de curso e publicado na web da Facultade.	50	B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B26
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	Informe motivado e detallado do titor ou titora do centro de prácticas, según o modelo oficial publicado na web da Facultade.	50	B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B26

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia, será condición obrigatoria superar as dúas partes da avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

VVAA, **Memoria Verifica do Grao en CC. da Actividade Física e do Deporte**,

VVAA, **Documentos oficiais de prácticum do Grao en CC. da Actividade Física e do Deporte da FECD**,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Para poder cursar o practicum o alumnado terá que ter aprobados 60 créditos de materias de formación Básicas, 60 créditos de materias obligatorias e 18 créditos de materias optativas. Se recomenda que o prácticum se vinculo o TFG.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo de Fin de Grao				
Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	P02G050V01991			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria			
Profesorado	Pazos Couto, Jose Maria			
Correo-e	chema3@gmail.com			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C2	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación escolar
C3	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte
C4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas
C17	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físico-deportivas orientada á saúde
C18	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados
C20	Capacidade para administrar os servizos deportivos públicos e privados
C21	Capacidade para deseñar o programa de funcionamento das instalacións deportivas e seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado
C22	Capacidade para coñecer e aplicar o marco xurídico do ámbito profesional
C24	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade físico-deportiva recreativa, con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C26	Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Coñecementos sobre os modos de presentación do traballo técnico-científico.	B13 B21 B23 B25 B26	C1 C4 C17 C18 C20 C24

2. Coñecemento dos modos de inserción do Traballo Fin de Grao no ámbito profesional.	B14 B21	C1 C2 C3 C4 C17 C20 C22 C26
3. Coñecemento dos modos de escritura relacionados coa realización, exhibición e presentación dos proxectos técnicos-profesionais e a súa elaboración.	B23 B25 B26	C1 C2 C3 C4 C20 C21 C26
4. Capacidade para a procura, análise e incorporación da información necesaria para a elaboración dun proxecto técnico-profesional	B23 B25 B26	C1 C2 C17 C18 C20 C21 C22 C24 C26

Contidos

Tema	
PROPOSTAS TEMÁTICAS PARA TFG.	1. O profesorado da Facultade presentará perante a Comisión de Coordinación Académica as propostas temáticas para a realización de TFG, dentro do establecido no calendario que se presente a tal efecto 2. O alumnado tamén poderá presentar propostas temáticas non recollidas no apartado anterior, podendo ser asumidas, ou non, por algún docente en calidade de titor ou titora. 3. A Comisión de Coordinación Académica poderá recibir propostas temáticas procedentes de institución ou servizos alleos ao centro ou á Universidade. Tal proposta debe ser avalada por algún docente do centro, que actuará como titor ou co-titor. 4. Sempre que a Facultade dispoña dela, este proceso realizarase mediante aplicación informática. LISTADO DE PROPOSTAS TEMÁTICAS PARA TFG. 1. A Comisión de Coordinación Académica aprobará e publicará un listado de propostas temáticas, indicando polo menos o Grao/ aos que van destinadas, a titora ou titor académico responsable, e, en cada proposta, o número de prazas que se ofrecen. 2. As propostas temáticas deberán superar nun 10% o número de matriculados na materia de TFG. 3. O listado fixará un prazo para que o alumnado formalice a solicitude de asignación de propostas temáticas co respectivo titor/a académico. 4. Sempre que a Facultade dispoña dela, este proceso realizarase mediante unha aplicación informática.

DEFINICIÓN DO TFG.	1. O TFG fai parte dos planos de estudos de todo título oficial de Grao. Nos Graos que se imparten na FCED equivalen a 6 ECTS no Grao en Educación Infantil, Grao en Educación Primaria e Grao en CC. da Actividade Física e do Deporte. Deberá ser realizado de xeito persoal e autónomo polo alumnado, seguindo as orientacións dunha titora ou titor académico. 2. O TFG estará orientado a que o alumnado mostre a capacidade de integración de diversos contidos formativos e competencias asociadas ao título, axustándose ao contemplado en cada unha das memorias respectivas dos graos e á súa concreción nas guías docentes. 3. En ningún caso pode ser un traballo presentado con anterioridade polo estudante nalgunha materia de calquera titulación, aínda que pode integrar ou desenvolver traballos feitos en actividades doutras materias do Grao. 4. O traballo de fin de grao poderá elaborarse en institucións ou empresas externas á Universidade de Vigo, nos termos que se establezan nos convenios institucionais asinados. Nese caso existirá a figura dunha persoa cotitora pertencente á institución ou empresa. A persoa titora académica compartirá coa persoa cotitora as tarefas de dirección e orientación do/a estudante, e será, en calquera caso, responsabilidade da titora académica facilitar a xestión. 4. A avaliación do TFG será responsabilidade dun tribunal constituído de acordo co establecido no art. 6. Porén, en atención ás circunstancias especiais a Comisión de Coordinación Académica poderá determinar fórmulas alternativas de avaliación.
ASIGNACIÓN DE PROPOSTAS TEMÁTICAS E TITORES ACADÉMICO.	1. Para a asignación das propostas temáticas atenderase, preferentemente e en primeiro lugar, ao acordo entre o alumno/a e o titor/a académico. Se non for o caso, tomarase en conta o expediente académico ou o sorteo para fixar unha orde de selección de propostas temáticas. 2. Sempre que a Facultade dispoña dela, este proceso realizarase mediante unha aplicación informática. 3. Ao comezo do primeiro cuadrimestre, a Comisión publicará un listado coa asignación definitiva de propostas temáticas e titores académicos conforme aos anteriores criterios. 4. Poderase reclamar fronte a estas adxudicacións no prazo de sete días naturais perante a Comisión de Coordinación Académica. 5. A asignación de titor/a académico e proposta temática de TFG será válida durante dous cursos académico no que se atopa matriculado a alumna ou alumno. 6. Non obstante, o estudiante poderá solicitar un cambio tanto da titora ou titor como do tema do seu traballo. Do mesmo xeito, a persoa titora tamén poderá solicitar cambio de estudante asignado e de temas ofertados. En ambos os casos axustaranse ao calendario e impreso establecido a tal efecto.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	125	125
Presentacións/exposicións	0	16	16
Titoría en grupo	4	0	4
Lección maxistral	4	0	4
Traballos e proxectos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición

Traballo tutelado	SOLICITUDE DE PRESENTACIÓN E DEFENSA DO TFG. 1. O alumno/a solicitará a presentación e avaliación do TFG co visto e prace do seu respectivo titor/a académico. 2. A solicitude de presentación, dirixida á Comisión de Coordinación Académica, deberá ir acompañada da versión escrita e electrónica do TFG por cuadriplicado co visto e prace do titor/a académico. Poderá achegarse a documentación ou material adicional que se estime oportuno para que sexa tomada en consideración polo Tribunal avaliador. A FCED porá ao dispor do alumnado unhas orientacións académicas e de estilo para a presentación escrita da memoria do TFG. 3. A efectos de avaliación, o titor/a académico emitirá un informe no que valorará (de 0 a 3 puntos) o labor realizado pola alumna/o durante o período de elaboración do TFG. Este informe acompañará a documentación referida no punto 2. Os criterios de avaliación ficarán recollidos na guía docente da materia. 4. En atención ás solicitudes presentadas, a Comisión establecerá, de acordo co Tribunal avaliador, e publicará a orde para a celebración do acto de presentación pública do TFG. Polo menos, fixarase unha data na convocatoria ordinaria de xuño e outra na extraordinaria de xullo.
Presentacións/exposicións	ACTO DE PRESENTACIÓN E DEFENSA PÚBLICA DO TFG. 1. O acto de presentación será realizado polo alumno/a en sesión pública na data e hora asignada. De maneira excepcional, a Comisión de Coordinación Académica poderá aprobar outra modalidade, previa solicitude formal e motivada do alumno/a e sempre que sexa posible. 2. O alumno/a exporá nun tempo máximo de quince minutos un resumo do TFG e dos principais resultados e conclusións acadados. Posteriormente, sen superar os trinta minutos, os membros do Tribunal avaliador realizarán as observacións e consideracións oportunas.
Titoría en grupo	O titor poderá establecer titorias grupais para dar as indicacions xerais para cada fase do traballo
Lección maxistral	Existirán titorias en pequeno grupo para expoñer toda a reglamentacion relativa ó TFG

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Traballos asociados ao desenvolvemento do traballo fin de grao
Probas	**Descrición**
Traballos e proxectos	Traballos e proxectos que complementen a formación para o desenvolvemento do traballo fin de grao

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballo tutelado	O profesor fará unha avaliación continua do traballo do alumno. Antes da data 30 establecida para a presentación e defensa do TFG, o tribunal de avaliación terá o informe de valoración do director sobre o traballo realizado por parte do estudante cunha valoración parcial do mesmo.	30	B13 B14 B21 B23 B25 B26	C1 C2 C3 C4 C17 C20 C21 C24 C26

Traballos e proxectos	ACTO DE PRESENTACIÓN E DEFENSA PÚBLICA DO TFG. 1. O acto de presentación será realizado polo alumno/a en sesión pública na data e hora asignada. De maneira excepcional, a Comisión de Coordinación Académica poderá aprobar outra modalidade, previa solicitude formal e motivada do alumno/a e sempre que sexa posible. 2. O alumno/a exporá nun tempo máximo de quince minutos un resumo do TFG e dos principais resultados e conclusións acadados. Posteriormente, sen superar os trinta minutos, os membros do Tribunal avaliador realizarán as observacións e consideracións oportunas. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN DO TFG. 1. Celebrado o acto de presentación pública do TFG, o Tribunal avaliador deliberará sobre a cualificación tomando en consideración o informe emitido polo titor académico, a calidade do contido do TFG, así como a propia exposición, en particular, a claridade expositiva e a capacidade de debate e defensa argumental do alumno/a. 2. A cualificación será a suma ponderada da cualificación do Tribunal (de 0 a 7 puntos) mais a valoración do titor (de 0 a 3 puntos). A valoración do Tribunal será a media aritmética das notas atribuídas por cada un dos seus membros. Neste punto o Tribunal rexerase polo disposto nas Normas de Xestión Académica para as titulacións de Grao regulados polo Real Decreto 1393/2007 vixentes na Universidade de Vigo. 3. As deliberacións do Tribunal para cualificar o TFG serán a porta pechada. Unha vez finalizado o acto de defensa, o tribunal fará pública a cualificación. 4. Ao remate da avaliación e cualificación da totalidade dos TFG do grado, o Tribunal avaliador poderá conceder mencións de matrícula de honra de conformidade coa normativa.	70	B13 B21 B23 B25 B26	C3 C4 C18 C20 C21 C22 C24 C26

Outros comentarios sobre a Avaliación

REVISIÓN DE CUALIFICACIÓN DO TFG.

1.No prazo de cinco días contados desde a celebración do acto de presentación, o alumno/a poderá solicitar a revisión da cualificación outorgada ao TFG.

2. Na solicitude de revisión deberán constar, expresa e motivadamente, os aspectos concretos do TFG que fundamentan a discrepancia coa cualificación outorgada. O Tribunal avalaiador resolverá fundamentadamente: Condición indispensable para a defensa do TFG ter feita a matrícula de todas as materias requiridas para finalizar o Plan de Estudios de Grao.

A matrícula no TFG outorgará o dereito de dúas convocatorias oficiais encada curso académico, conforme ao establecido no calendario académico aprobado en Xunta deFacultade.

No caso de obter a cualificaciónde suspenso, o tribunal fará chegar un informe coas recomendacións oportunas ao estudante e ao director para a mellorado traballo e a súa posterior avaliación. A revisión oureclamación das cualificacións finais dos TFG levaranse a cabo conforme aoprevisto na Normativa de Avaliación, ao igual que calquera outra materia doplan de estudios.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cordón, J.A.; López, J.; Vaquero, J., **Manual de investigación bibliográfica y documental**, Piramide, 2001

Gutiérrez Dávila, Marcos, **Metodología de las Ciencias del Deporte**, Sintesis, 2005

Regulamento de Traballo de Fin de Grao da Universidade de Vigo,

Normativa de Traballo de Fin de Grao da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte.,

Bibliografía Complementaria

Jurado Rojas, Yolanda, **Técnicas de investigación documental: manual para la elaboración de tesis, monografías, ensayos e informes académicos**, Thompson, 2002

Recomendacións

Outros comentarios

MATRÍCULA.

1. Para poder matricularse no TFG será requisito imprescindible ter matriculadas todas as materias requiridas para finalizar o plan de estudios.

2. A matrícula realizarase nos períodos oficiais de matriculación dos estudos de grao, dando dereito a dúas oportunidades de

avaliación.
TITORIZACIÓN DO TFG.
1. A titorización consistirá en supervisar e orientar o/a estudante na temática, metodoloxía, elaboración, presentación e calquera outro aspecto académico relativo ao traballo de fin de grao, así como facilitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso até a presentación e defensa do traballo de fin de grao
2. Poderá actuar como persoa titora calquera docente da FCED, así como, excepcionalmente, outros docentes tanto da nosa como doutras Universidades. No caso de que non sexa profesora ou profesor da FCED levarase a cabo en réxime de co-titoría, sendo un dos titores/as docente da Facultade.
3. Unha mesma titora ou titor poderá ser responsable dun máximo de seis TFG por curso académico, excepto no caso de non seren cubertas todas as necesidades de titorización.
4. Sexa como for, garantiráselle a todo o estudantado matriculado no TFG a titorización correspondente, estando consideradas as tarefas de titorización, avaliación e cualificación dos TFG como obrigas docentes do profesorado, establecendo a Universidade de Vigo a forma do seu recoñecemento.
6. Se a elaboración do TFG requirise a implicación de profesionais pertencentes a organismos ou entidades públicas ou privadas, estes profesionais poderán participar e colaborar no proceso de titorización.